

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 20C/1/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8121200139
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 09. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marek Bujňák
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2021:8121200139.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov, sudcom JUDr. Marekom Bujňákom, v právnej veci žalobkyne Ing. Daša Balogová - KAPA DAB, s miestom podnikania Kollárova 080 01 Prešov, IČO: 10 738 991, právne zastúpenej advokátskou kanceláriou Matejka Friedmannová s.r.o., so sídlom Dunajská 48, 811 08 Bratislava - mestská časť Staré Mesto, IČO: 47 248 998, proti žalovanému Peter Čurilla, advokát, Z.. XX.XX.XXXX, bytom Hlavná 11, 080 01 Prešov, IČO: 42 077 915, právne zastúpenému JUDr. Lukášom Kišelakom, advokátom, Jarková 63, Prešov, za účasti intervenienta na strane žalovaného KOOPERATIVA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, so sídlom Štefanovičova 4, Bratislava, IČO: 00 585 441, o zaplatenie 8.118,31 eura s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalobu zamieťa.

II. Žalobkyňa je povinná nahradiť žalovanému trovy konania v rozsahu 100%, o ktorých výške bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

1. Žalobkyňa sa žalobou, podanou na súde dňa 05.01.2021, domáhala od žalovaného zaplatenia sumy 8.118,31 eura s príslušenstvom. Uplatnený nárok odôvodnila tým, že žalovaný ako vtedajší právny zástupca žalobkyne v konaní medzi RNDr. Petrom Szedlákom - Slovtrade, Poľná č. 46, Košice (ďalej len ako „RNDr. Peter Szedlák - Slovtrade“) ako žalobcom a Ing. Dašou Balogovou - KAPA DAB ako žalovanou v konaní o zaplatenie 547.350,- Sk vedenom na Okresnom súde Prešov pod spis. zn.: 21 Cb/170/2001 (ďalej ako „Pôvodné konanie“) porušením svojich povinností advokáta podľa § 18 ods. 1 a ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii (ďalej len „ZoA“) a to nepodaním odvolania proti rozsudku Okresného súdu Prešov, sp. zn.: 21 Cb/170/2001 zo dňa 05.09.2003, právoplatný dňa 27.10.2004, vykonateľný dňa 02.11.2004 (ďalej len „Rozsudok“) podľa pokynov klientky - žalobkyne, jej spôsobil škodu 28.760,13 eura a neoznámením právoplatnosti Rozsudku klientke - žalobkyne, čím ju vystavil exekučnému konaniu, jej spôsobil škodu 8.118,31 eura. Zodpovednosť advokáta za škodu spôsobenú v súvislosti s výkonom advokácie je založená na kumulatívnom splnení predpokladov: činnosť súvisiaca s výkonom advokácie, vznik škody, príčinná súvislosť medzi činnosťou advokáta súvisiacou s výkonom advokácie a vznikom škody, neexistencia okolností vylučujúcich zodpovednosť a predvídateľnosť škody. Ich splnenie preukazuje v konaní o náhradu škody žalobca. Zodpovednosť za škodu spôsobenú advokátom je potrebné vnímať najmä v prípade nesprávnych právnych rád pri poskytovaní právneho poradenstva v rámci konania pred súdom, ako aj mimo-súdneho konania (nedostatočné vysvetlenie rizika, nesprávne formulovanie zmluvy či návrhu na konanie a podobne). V rámci konania pred súdom to budú najčastejšie prípady nesprávneho iniciovania súdneho konania (konanie voči nesprávnej osobe) a neodborné vedenie sporu, neodborná právna rada, vrátane zlyhaní v procese (nepodanie námietky relatívnej neplatnosti či premlčania, zmeškanie lehoty či nepodanie opravného prostriedku, neoznámenie právoplatnosti rozsudku). Žalovaný dňa 03.03.2003 prevzal na

základe mandátnej zmluvy právne zastupovanie žalobkyne v Pôvodnom konaní čím sa podľa ZoA a Advokátskeho poriadku Slovenskej advokátskej komory zaviazal riadne a včas písomne informovať klienta, ako postupuje pri vybavovaní veci a posielat' klientovi všetky písomnosti, z ktorých pre klienta vyplývajú práva a povinnosti. Okresný súd Prešov dňa 05.09.2003 vydal Rozsudok, ktorým zaviazal žalobkyňu zaplatiť RNDr. Peterovi Szedlákovi - Slovtrade v Pôvodnom konaní, istinu 227.350,- Sk, 18% úrok z omeškania zo sumy 507.350,- Sk od 1 6.07.2000 do 02.11.2000, zo sumy 407.350,- Sk od 03.11.2000 do 06.12.2000 a zo sumy 227.350,- Sk od 07.12.2000 do zaplataenia, zmluvnú pokutu vo výške 0,1% denne zo sumy 507.350,- Sk od 16.07.2000 do 02.11.2000, zo sumy 407.350,- Sk od 03.11.2000 do 06.12.2000 a zo sumy 227.350,- Sk od 07.12.2000 do zaplataenia, ako aj trovy konania vo výške 45.292,40 Sk. Písomné vyhotovenie Rozsudku bolo žalovanému ako právnenmu zástupcovi žalovanej doručené dňa 16.03.2004, lehota na podanie odvolania začala plynúť od dňa 17.03.2004. Žalovaný ako právny zástupca žalovanej mal na podanie odvolania 30 dní. Posledným dňom na podanie odvolania bolo 15.04.2004. Žalovaný podal voči Rozsudku odvolanie až 16.04.2004, čím bolo odvolanie podané po uplynutí lehoty na odvolanie. Krajský súd Prešov uznesením zo dňa 08.10.2004 sp. zn. 7 Cob 45/2004 (ďalej len „Uznesenie“) odvolanie odmietol z vyššie uvedeného dôvodu. Dané Uznesenie žalovaný ako právny zástupca žalobkyne prevzal dňa 26.10.2004. Na základe odmietnutia odvolania proti Rozsudku, Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňom 26.10.2004 a vykonateľnosť 02.11.2004. O nadobudnutí právoplatnosti Rozsudku žalovaný žalobkyňu neinformoval, čím porušil povinnosti mu vyplývajúce z mandátnej zmluvy, ustanovenia § 18 ods. 1 ZoA a § 18 ods. 2 ZoA, pretože nepostupoval s odbornou starostlivosťou, ako aj povinnosti vyplývajúce z § 6 Advokátskeho poriadku Slovenskej advokátskej komory podľa ktorého je advokát povinný riadne a včas písomne informovať klienta, ako postupuje pri vybavovaní veci a posielat' klientovi všetky písomnosti. Žalovaný v Pôvodnom konaní neoznámil právoplatnosť Rozsudku žalobkyňi, čím ju vystavil exekučnému konaniu a spôsobil jej škodu, súčasne tak porušil ustanovenia mandátnej zmluvy a ustanovenia § 18 ods. 1 ZoA, § 18 ods. 2 ZoA, ako aj §6 Advokátskeho poriadku Slovenskej advokátskej komory, nakoľko nepostupoval s odbornou starostlivosťou a rovnako žalovaný tým porušil zásady a princípy Charty a Etického kódexu. Na základe neinformovania žalobkyne o právoplatnosti Rozsudku žalovaným, ju žalovaný vystavil hrozbe exekúcie. Nakoľko žalovaný neinformoval žalobkyňu o právoplatnosti Rozsudku pripravil ju o možnosť dobrovoľne plniť povinnosť jej určenú Rozsudkom. Rozsudok sa stal tretím dňom od právoplatnosti Rozsudku exekučným titulom. Z dôvodu dobrovoľného nesplnenia povinnosti uloženej žalobkyňi. Nakoľko sa Rozsudok stal exekučným titulom, RNDr. Peter Szedlák - Slovtrade, poveril súdneho exekútora vykonaním exekúcie. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 27.10.2004 a vykonateľnosť dňa 02.11.2004. Súdny exekútor na základe poverenia Okresného súdu Prešov vykonal prikázaním pohľadávky z účtu žalobkyne exekúciu dňa 08.04.2005, čím sa majetok žalovanej zmenšil a žalovanej vznikla škoda 8.118,31 eura. Výška škody, ktorá vznikla žalobkyne na základe neinformovania žalobkyne o právoplatnosti Rozsudku žalovaným pozostáva z úrokov 18% zo sumy 227.350,- Sk od 03.11.2004 do zaplataenia, zmluvnej pokuty 0,1 % denne z 227.350,- Sk od 03.11.2004 do zaplataenia, trov právneho zastúpenia v exekučnom konaní a trov exekúcie, spolu predstavujú sumu 8.118,31 eura. Žalovaný uznesenie Krajského súdu Prešov zo dňa 08.10.2004 sp. zn. 7 Cob 45/2004 ako právny zástupca žalovanej prevzal dňa 26.10.2004. Tým, že žalovaný neinformoval žalobkyňu o právoplatnosti Rozsudku ju obral o možnosť dobrovoľne si splniť povinnosť jej vyplývajúcu z právoplatného Rozsudku, čím ju vystavil hrozbe exekúcie. Nakoľko žalobkyňa nebola žalovaným informovaná o právoplatnosti Rozsudku, žalobkyňa si dobrovoľne nesplnila svoju povinnosť jej vyplývajúcu z Rozsudku. Z dôvodu nesplnenia povinnosti žalovanej z Rozsudku, RNDr. Peter Szedlák - Slovtrade ako oprávnený z Rozsudku poveril súdneho exekútora vymožením pohľadávky mu prislúchajúcej na základe Rozsudku. Súdny exekútor na základe poverenia Okresného súdu Prešov vykonal prikázaním pohľadávky z účtu žalobkyne exekúciu dňa 08.04.2005, čím žalovanej vznikla škoda z exekúcie. Jediným a priamym dôvodom vzniku škody z exekúcie žalobkyne bolo neinformovanie žalobkyne žalovaným o právoplatnosti Rozsudku. Pri využití metódy logického výkladu a contrario je zrejmé, že ak by žalovaný informoval žalobkyňu o právoplatnosti Rozsudku, tak by žalobkyňa dobrovoľne splnila svoju povinnosť jej vyplývajúcu z Rozsudku. Takto splnenou povinnosťou z Rozsudku by sa žalobkyňa vyhla zaplataeniu škody z exekúcie. Teda ak by žalovaný žalobkyňu informoval o právoplatnosti rozsudku by škoda z exekúcie žalobkyňi nevznikla.

2. Žalovaný s podanou žalobou nesúhlasil. Vo vyjadrení k žalobe v rámci procesnej obrany vzniesol námietku premlčania celého žalobkyňou súdne uplatneného nároku, keďže žalobkyňa vymedzuje vznik svojho domnelého, avšak súdne uplatneného, nároku na náhradu škody na zaplataenie 8 118,31 eura na deň 8.4.2005, kedy podľa jej tvrdení malo dôjsť k vykonaniu prikázania pohľadávky z účtu žalobkyne v

prebiehajúcej exekúcie. V zmysle petitu podanej žaloby je, podľa žalobkyne, žalovaný odo dňa 9.4.2009 v omeškaním s jeho údajným relutárnym záväzkom na náhradu škody. K podaniu žaloby na súd, o ktorej sa vedie na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 20C/1/2021 došlo dňa 5.1.2021. Pokiaľ žalobkyňa má za to, že jej škoda vo výške 8 118,31 eur vznikla dňa 8.4.2005, tak odo dňa 9.4.2005 jej začala plynúť zákonná premlčacia lehota. Pokiaľ sa na právny vzťah pri právnom zastupovaní žalobkyne ako klientky - podnikateľky žalovaným ako advokátom vzťahujú (za aplikácie § 261, ods. 9 Obchodného zákonníka) ustanovenia Obchodného zákonníka upravujúce premlčanie práva na náhrady škody (§ 319, § 398 Obchodného zákonníka) tak nielen márne uplynula štvorročná premlčacia doba (dňa 9.4.2009) ale márne uplynula aj desať ročná premlčacia doba (dňa 9.4.2015). Dôvod, prečo žalobkyňa v petite svoje žaloby označila za prvý deň omeškania práve len deň 9.4.2009 nebolo možné na základe predloženého znenia žaloby dohľadať. Aj v prípade, ak by žalobkyňa, akokoľvek inak ako zrejmosťou chybou v písaní a počítaní, dodatočne ozrejmila ňou v žalobe (uplatnením úrokov z omeškania) označené začatie omeškania žalovaného s náhradou jej údajného nároku na náhradu škody odo dňa 9.4.2009, aj tak by jej údajný nárok bol ku dňu jeho uplatnenia na súde súdnou žalobou (o ktorej sa vedie súdne konanie pod sp. zn. 20C/1/2021) premlčaný v celom rozsahu. Žalobkyňa nárok na náhradu škody uplatnila voči žalovanému v súdnom konaní vedenom pod sp. zn. 39C/27/2009. V súdnom konaní vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 39C/27/2009 si žalobkyňa dňa 6.4.2009 súdne uplatnila nárok na náhradu škody v úhrnnej výške 36 878,44 eur s príslušenstvom a je prípustné sa domnievať, že v súdnom konaní vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 20C/1/2021 si opätovne uplatnila niektoré dielčie nároky na náhradu škody, ktoré ňou boli uplatnené v označenom skoršom súdnom konaní neskončenom meritórnym rozhodnutím. Predmetné súdne konanie skončilo právoplatne dňa 2.12.2019 a to na základe uznesenia Krajského súdu v Prešove, č. k. 18Co/91/2019 - 346, č. k. 18Co/92/2019 zo dňa 31.10.2019, ktorým tento potvrdil uznesenie Okresného súdu Prešov, č. k. 13C/267/2014-299 zo dňa 17.12.2018 a uznesenie, č. k. 13C/267/2014 - 313 zo dňa 24.4.2019. Označená právna vec neskončila rozhodnutím vo veci samej, ale právoplatným zastavením súdneho konania. Z uvedeného dôvodu v zmysle § 405 Obchodného zákonníka, platí, že premlčacia doba vo vzťahu ku nárokom na náhradu škody v úhrnnej výške 8 118,31 eura s príslušenstvom neprestala plynúť, pokiaľ aj tieto boli uplatnené v súdnom konaní vedenom pod sp. zn. 39C/27/2009. Podľa § 408 ods. 1 vety prvej Obchodného zákonníka, bez ohľadu na iné ustanovenia tohto zákona sa skončí premlčacia doba najneskôr po uplynutí 10 rokov odo dňa, keď sa začala po prvý raz plynúť. To znamená, že maximálna dĺžka premlčacej doby je ustanovená na desať rokov, pričom začiatok sa počíta odo dňa, keď premlčacia doba začala plynúť po prvý raz. Táto premlčacia doba je záväzná. Premlčanie nastane uplynutím desaťročnej doby podľa § 408 ods. 1 Obchodného zákonníka a to teda aj v prípade, ak si žalobkyňa súdnou žalobou uplatnila na súde v roku 2021 svoj údajný nárok na náhradu škody, ktorý jej mal údajne vzniknúť v roku 2005, teda 16 (slovom: šesťnásť) rokov pred podaním označenej žaloby na Okresný súd Prešov. Základným účelom inštitútu premlčania je pôsobiť na subjekty právnych vzťahov, aby v primeraných dobách uplatnili svoje práva (nároky) a zároveň aj zabrániť tomu, aby povinné osoby neboli po časovo neprimeranej dobe nútené splniť si svoje povinnosti. Inštitút premlčania takto zabraňuje dlhodobému trvaniu práv a im zodpovedajúcim povinnostiam. Ak uplynula zákonom stanovená premlčacia doba a oprávnená osoba v nej stanoveným spôsobom u príslušného orgánu svoje právo nevykonala, vzniká povinnej osobe oprávnenie vzniesť námietku premlčania a tak spôsobiť stav, že sa oprávnená osoba nemôže s úspechom domáhať na súde svojho práva. Dôvodné vznesenie námietky premlčania v občianskom súdnom konaní má za následok, že súd nemôže oprávnenej osobe právo (nárok) priznať. Pritom zásada hospodárnosti konania musí viesť konajúci súd k tomu, aby prednostne posúdil v konaní vznesenú námietku premlčania vzhľadom k tomu, že v prípade jej oprávnenosti takýto postup vedie k rýchlemu vydaniu rozhodnutia vo veci samej, bez potreby vykonávania ďalších dôkazov na zistenie napr. základu alebo výšky škody a podobne (viď napr. R 29/1983).

3. Žalobkyňa v replike poukázala na ustanovenia § 405 ods. 2 Obchodného zákonníka, pričom si žalobou zo dňa 06.04.2009 ako aj žalobou zo dňa 20.11.2019 uplatnila svoje právo prostredníctvom súdu. V danom prípade došlo podaním žaloby dňa 20.11.2019 k spočívaniu premlčacej doby.

4. Žalovaný v duplike opäť poukázal na ustanovenie § 408 ods. 1 Obchodného zákonníka, na ktorý žalobkyňa vo svojom vyjadrení nereflektuje. Žalovaný nemal vedomosť o konaní 22Cb/113/2019. Až na základe podania žalobkyňa sa dozvedel, že žalobkyňa podala žalobu, pričom konanie bolo zastavené pre nezaplatenia súdneho poplatku. Ďalej uviedol, že konanie vo veci 39C/27/2009 a 22Cb/113/2019 bolo zastavené z procesných dôvodov, bez vydania meritórneho rozhodnutia. Žalovaný namieta, že takáto argumentácia žalobkyne o nedôvodnosti vznesenej námietky premlčania za aplikácie § 402 a §

405 Obchodného zákonníka je neprípustná a neudržateľná, keďže jednoznačne naráža na ustanovenie § 408 ods. 1 Obchodného zákonníka, ktoré žiadnym spôsobom neprekonáva. V záujme právnej istoty účastníkov obchodných vzťahov ustanovenie § 408 Obchodného zákonníka upravuje všeobecné obmedzenie premlčacej doby zakotvením tzv. absolútnej premlčacej doby, ktorá časovo limituje, dokedy najneskôr sa právo plynúce z obchodného záväzkového vzťahu premlčí. Ustanovenie § 408 ods. 1 Obchodného zákonníka určuje maximálnu dĺžku premlčacej doby na desať rokov, pričom začiatok tejto doby sa počíta odo dňa, keď premlčacia doba začala plynúť po prvý raz, v danom prípade od 09.04.2005, ako to sama žalobkyňa uvádza v úvodnom odseku strany číslo 8. jej žaloby zo dňa 05.01.2021. Na priebeh (plynutie) tejto premlčacej doby nemá vplyv jej spočívanie a túto dobu nemôžu účastníci obchodného vzťahu meniť ani ju vylúčiť, predĺžiť ju nemôžu ani iné ustanovenia tohto zákona. Zo znenia § 408 ods. 1 Obchodného zákonníka explicitne a nezameniteľne vyplýva, že bez ohľadu na iné ustanovenia tohto zákona (teda bez ohľadu na ustanovenia § 402 a § 405 Obchodného zákonníka) sa skončí premlčacia doba najneskôr po uplynutí 10 rokov odo dňa, keď začala po prvý raz plynúť. Vychádzajúc zo žaloby žalobkyne začala tejto podľa jej tvrdení plynúť premlčacia doba jej údajného nároku dňa 9.4.2005, teda deň nasledujúci po 8.4.2005, kedy súdny exekútor mal vykonať exekúciu prikázaním pohľadávky z účtu ako ním zvoleným spôsobom exekúcie. Dňa 9.4.2015 došlo k uplynutiu desaťročnej premlčacej doby, teda absolútnej premlčacej doby. Ani podanie žaloby žalobkyne dňa 20.11.2019 a ani dňa 5.1.2021 nijako nezabránilo tomu, že v čase podávania každej z týchto žalôb bol jej údajný nárok voči žalovanému už premlčaný v celom rozsahu, keďže sa tento premlčal v absolútnej desaťročnej premlčacej dobe dávno pred podaním označených žalôb žalobkyňou na súd. Preto bolo vznesenie námietky premlčania zo strany žalovaného dôvodné a kvalifikované, pričom tento namieta premlčanie celého súdne uplatneného nároku žalobkyne.

5. Súd vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi nachádzajúcimi sa v spise a zistil tento skutkový stav:

6. Z rozsudku Okresného súdu Prešov zo dňa 05.09.2003, sp. zn. 21Cb/170/01 vyplýva, že súd zaviazal žalobkyňu zaplatiť RNDr. Peterovi Szedlákovi - Slovtrade v Pôvodnom konaní, istinu 227.350,- Sk, 18% úrok z omeškania zo sumy 507.350,- Sk od 1.6.2000 do 02.11.2000, zo sumy 407.350,- Sk od 03.11.2000 do 06.12.2000 a zo sumy 227.350,- Sk od 07.12.2000 do zaplataenia, zmluvnú pokutu vo výške 0,1% denne zo sumy 507.350,- Sk od 16.07.2000 do 02.11.2000, zo sumy 407.350,- Sk od 03.11.2000 do 06.12.2000 a zo sumy 227.350,- Sk od 07.12.2000 do zaplataenia, ako aj trovy konania vo výške 45.292,40 Sk.

7. Krajský súd v Prešove uznesením zo dňa 08.10.2004, č.k. 7Cob 45/04 - 178 odmietol odvolanie žalobkyne ako oneskorene podané. Žalobkyňa bola zaviazaná nahradiť trovy odvolacieho konania vo výške 7.060,- Sk.

8. Dňa 06.04.2005 bol vydaný exekučný príkaz na vymozenie pohľadávky z vyššie uvedeného rozsudku, uznesenia, trov právneho zastúpenia v exekučnom konaní vo výške 14.096,- Sk a trov exekúcie. .

9. Dňa 08.04.2005 bola z účtu žalobkyne stiahnutá suma 1.111.000,- Sk (36.878,44 eura)

10. Žalobou podanou na súde dňa 06.04.2009, si žalobkyňa uplatnila v konaní pod sp. 39C/27/2009 voči žalovanému nárok na zaplataenie sumy 1.111.000,- Sk (36.878,44 eura). Konanie bolo zastavené uznesením zo dňa 06.06.2018. Žalobou podanou na súde dňa 21.11.2019, si žalobkyňa uplatnila v konaní pod sp. 22Cb/113/2019 voči žalovanému nárok na zaplataenie sumy 36.878,44 eura. Konanie bolo zastavené uznesením zo dňa 09.09.2020, právoplatné dňa 03.03.2021.

11. Zistený skutkový stav súd takto právne posúdil:

12. Podľa § 261 ods. 1,9 zákona č. 513/1991 Zb Obchodného zákonníka, táto časť zákona upravuje záväzkové vzťahy medzi podnikateľmi, ak pri ich vzniku je zrejmé s prihliadnutím na všetky okolnosti, že sa týkajú ich podnikateľskej činnosti. Zmluvy medzi osobami uvedenými v odsekoch 1 a 2, ktoré nie sú upravené v hlave II tejto časti zákona, a sú upravené ako zmluvný typ v Občianskom zákonníku, spravujú sa príslušnými ustanoveniami o tomto zmluvnom type v Občianskom zákonníku a týmto zákonom.

13. Podľa § 373 Obchodného zákonníka v znení neskorších predpisov kto poruší svoju povinnosť zo záväzkového vzťahu, je povinný nahradiť škodu tým spôsobenú druhej strane, ibaže preukáže, že porušenie povinností bolo spôsobené okolnosťami vylučujúcimi zodpovednosť.

14. Podľa § 387 ods. 1,2 Obchodného zákonníka právo sa premlčí uplynutím premlčacej doby ustanovenej zákonom. Premlčaniu podliehajú všetky práva zo záväzkových vzťahov s výnimkou práva vypovedať zmluvu uzavretú na dobu neurčitú.

15. Podľa § 388 ods. 1 Obchodného zákonníka, premlčaním právo na plnenie povinnosti druhej strany nezaniká, nemôže ho však priznať alebo uznať súd, ak povinná osoba namietne premlčanie po uplynutí premlčacej doby.

16. Podľa § 391 ods. 1 Obchodného zákonníka, pri právach vymáhateľných na súde začína plynúť premlčacia doba odo dňa, keď sa právo mohlo uplatniť na súde, ak tento zákon neustanovuje niečo iné.

17. Podľa § 397 Obchodného zákonníka ak zákon neustanovuje pre jednotlivé práva inak, je premlčacia doba štyri roky.

18. Podľa § 398 Obchodného zákonníka pri práve na náhradu škody plynie premlčacia doba odo dňa, keď sa poškodený dozvedel alebo mohol dozvedieť o škode a o tom, kto je povinný na jej náhradu; končí sa však najneskôr uplynutím 10 rokov odo dňa, keď došlo k porušeniu povinnosti.

19. Podľa § 402 Obchodného zákonníka, premlčacia doba prestáva plynúť, keď veriteľ za účelom uspokojenia alebo určenia svojho práva urobí akýkoľvek právny úkon, ktorý sa považuje podľa predpisu upravujúceho súdne konanie za jeho začatie alebo za uplatnenie práva v už začatom konaní.

20. Podľa § 405 ods. 1,2 Obchodného zákonníka, ak právo bolo uplatnené pred premlčaním podľa § 402 až 404, ale v tomto konaní sa nerozhodlo vo veci samej, platí, že premlčacia doba neprestala plynúť. Ak v čase skončenia súdneho alebo rozhodcovského konania uvedeného v odseku 1 premlčacia doba už uplynula alebo ak do jej skončenia zostáva menej ako rok, predlžuje sa premlčacia doba tak, že sa neskončí skôr než jeden rok odo dňa, keď sa skončilo súdne alebo rozhodcovské konanie.

21. Podľa § 408 ods. 1 Obchodného zákonníka bez ohľadu na iné ustanovenia tohto zákona sa skončí premlčacia doba najneskôr po uplynutí 10 rokov odo dňa, keď začala po prvý raz plynúť. Ak ide o premlčanie nárokov z porušenia alebo ohrozenia obchodného tajomstva, skončí premlčacia doba najneskôr po uplynutí šiestich rokov odo dňa, keď začala po prvý raz plynúť. Námietku premlčania však nemožno uplatniť v súdnom alebo rozhodcovskom konaní, ktoré sa začalo pred uplynutím tejto lehoty.

22. Vykonaným dokazovaním hodnotiac dôkazy jednotlivo i vo vzájomnej súvislosti súd dospel k záveru, že žaloba je dôvodná.

23. V konaní nebolo sporné, že medzi stranami je obchodnoprávny vzťah. Súd sa v prvom rade zaoberal vznesenou námietkou premlčania.

24. Právo sa premlčí, ak sa nevykoná v čase vymedzenom zákonom. Premlčanie neznamená zánik práva, ale len zánik jeho vymáhateľnosti. Dochádza k zániku nároku; právo sa stáva nevynútiteľným, na premlčanie sa neprihliada z úradnej povinnosti, vyžaduje sa námietka premlčania zo strany povinnej osoby. Obchodný zákonník vychádza zo zásady, že premlčanie je obvyklým dôsledkom neuplatnenia práva. Je to pochopiteľné, pretože to súvisí s princípom zmluvnej voľnosti, s ktorým korešponduje inštitút premlčania. Preto aj občianske a obchodné zákonníky krajín s trhovou ekonomikou spájajú s uplynutím doby na uplatnenie práva premlčanie. Premlčanie je kvalifikované uplynutie času, v dôsledku ktorého nárok, t.j. súdnu uplatniteľnosť práva, možno odvrátiť námietkou premlčania. Premlčanie nastáva zo zákona uplynutím premlčacej doby ustanovenej zákonom. Svojou podstatou je premlčanie subjektívne právo dlžníka spočívajúce v tom, že po uplynutí premlčacej doby môže vzniesť námietku premlčania, v dôsledku ktorej premlčané právo nemožno priznať. Premlčacia doba všeobecne začína plynúť dňom, keď vznikla objektívna možnosť podať žalobu alebo uskutočniť právny úkon (§ 391). Pre začiatok subjektívnej lehoty je rozhodujúci buď deň, keď sa poškodený skutočne "dozvedel" o škode a o tom, kto je povinný ju nahradiť, alebo skorší termín, t.j. deň, keď sa poškodený "mohol" dozvedieť o škode

a o osobe, ktorá je povinná ju nahradiť. Zákonodarca vylučuje nedbanlivosť poškodeného, t.j. keď sa poškodený "mohol" o škodu a škodcovi dozvedieť skôr a nedozvedel sa len pre svoju nedbanlivosť. Preto v takom prípade je pre začiatok premĺčacej doby určený deň, keď poškodený mal možnosť pri náležitej starostlivosti získať informácie o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá. Je to určitá poisťka proti tomu, aby poškodený nemohol - hoci z vlastnej nedbanlivosti - oddaľovať začiatok plynutia premĺčacej doby. Táto konštrukcia začiatku plynutia premĺčacej doby je prevzatá z prv platného Zákonníka medzinárodného obchodu (§ 83) na rozdiel od Občianskeho zákonníka (§ 106), ktorý dôsledne vychádza z vedomosti poškodeného o škode a škodcovi. Nie je rozhodujúce, či sa poškodený o tom dozvedel až po dlhšom čase. Pri právach vymáhateľných na súde premĺčacia doba začína plynúť odo dňa, keď sa právo mohlo uplatniť (prvýkrát) na súde (actio nata). Možnosť uplatnenia práva na súde, ako aj možnosť urobiť právny úkon treba posudzovať objektívne. To znamená, že premĺčacia doba začína plynúť odo dňa, keď vznikla objektívna možnosť podať žalobu alebo uskutočniť právny úkon. Nezáleží na subjektívnej možnosti oprávnenej osoby. Začiatok plynutia premĺčacej doby treba v praxi dôkladne posúdiť v každom konkrétnom prípade.

25. Koniec premĺčacej doby sa spravuje všeobecnou úpravou počítania času obsiahnutou v Občianskom zákonníku (§ 122). Z tohto hľadiska je dôležitý posledný deň premĺčacej doby, lebo najneskôr v tento deň pri právach uskutočniť právny úkon musí byť právny úkon uskutočnený; pri právach vymáhateľných na súde musí veriteľ najneskôr v tento deň uplatniť právo na súde. Nestačí v posledný deň premĺčacej doby podať žalobu na pošte; žaloba musí dôjsť na súd. Obmedzenie premĺčacej doby je upravené v záujme právnej istoty účastníkov obchodných vzťahov, najmä v prípadoch nárokov, ktorých trvanie je v dôsledku všeobecného obmedzenia premĺčacej doby jednoznačne limitované.

26. Žalobkyňa sa podanou žalobou domáhala náhrady škody, ktorá jej mala vzniknúť tým, že žalovaný, ako je právny zástupca v konaní 21Cb/170/01, jej neoznámil právoplatnosť rozsudku, čím bol podaný návrh na exekúciu. Škoda pozostáva z úrokov 18% zo sumy 227.350,- Sk od 03.11.2004 do zaplatenia, zmluvnej pokuty 0,1 % denne z 227.350,- Sk od 03.11.2004 do zaplatenia, trov právneho zastúpenia v exekučnom konaní a trov exekúcie, spolu 8.118,31 eura. Žalobkyňa bola dňa 08.04.2005 z účtu stiahnutá suma 1.111.000,- Sk (36.878,44 eura).

27. Súd má za to, že žalobkyňa sa mohla dozvedieť o škode a podať žalobu na v mesiaci apríl 2005. Teda desaťročná doba, ktorá je všeobecným a absolútnym obmedzením premĺčacej doby uplynula v apríli 2015. Keďže žaloba bola súdu doručená dňa 05.01.2017 a došlo k vzneseniu námietky premĺčania, zanikla vymáhateľnosť práva žalobkyne na náhradu škody a súd musel žalobu zamietnuť.

28. Žalobkyňa v replike poukázala na ustanovenie § 405 ods. 2 Obchodného zákonníka, podľa ktorého ak v čase skončenia súdneho alebo rozhodcovského konania uvedeného v odseku 1 premĺčacia doba už uplynula alebo ak do jej skončenia zostáva menej ako rok, predlžuje sa premĺčacia doba tak, že sa neskončí skôr než jeden rok odo dňa, keď sa skončilo súdne alebo rozhodcovské konanie. Je pravda, že žalobou podanou na súde dňa 06.04.2009, si žalobkyňa uplatnila v konaní pod sp. 39C/27/2009 voči žalovanému nárok na zaplatenie sumy 1.111.000,- Sk (36.878,44 eura). Konanie bolo zastavené uznesením zo dňa 06.06.2018. Žalobou podanou na súde dňa 21.11.2019, si žalobkyňa uplatnila v konaní pod sp. 22Cb/113/2019 voči žalovanému nárok na zaplatenie sumy 36.878,44 eura. Konanie bolo zastavené uznesením zo dňa 09.09.2020, právoplatné dňa 03.03.2021. Súd však poukazuje na to, že maximálna dĺžka premĺčacej doby je ustanovená na desať rokov (§ 408 odsek 1 Obchodného zákonníka). Začiatok sa počíta odo dňa, keď premĺčacia doba začala plynúť po prvý raz. Na priebeh desaťročnej premĺčacej doby nemá vplyv jej spočívanie. Takisto všetky predĺženia premĺčacej doby, ktoré Obchodný zákonník umožňuje (§ 405 ods. 2, § 406 ods. 3 - zo zákona; § 292 ods. 2 - dohodu; § 401 - písomným vyhlásením), sú limitované maximálnou desaťročnou premĺčacou dobou. Túto dobu nemôžu strany v žiadnom prípade meniť ani ju vylúčiť, je záväzná.

29. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods.1 CSP, podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Žalovaný bol v konaní v celom rozsahu úspešný, a preto mu súd priznal náhradu trov konania v rozsahu 100%, o ktorých výške bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku. Existencia dôvodov pre výnimočné nepriznanie náhrady trov konania nebola tvrdená a v zmysle § 257 CSP ani zo spisu nevyplývala.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia písomne na Krajský súd v Prešove cestou tunajšieho súdu.

Z odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a musí byť podpísané. Odvolanie musí ďalej obsahovať, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov tak, aby jeden zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, pri ktorom vznikla poplatková povinnosť zaplatiť súdne poplatky, trovy trestného konania, pokuty, svedočné, znalečné a iné náklady súdneho konania, vedie sa výkon rozhodnutia z úradnej moci (zákon č. 65/2001 Z.z. o správe a vymáhaní súdnych pohľadávok v znení neskorších predpisov).